

Nieuw leven voor een pand: goed idee

door Gerald Meijer, vrijdag 14 maart 2008 | 03:24

FLEVOLAND - Een restaurant in een voormalige watertoren, theater in een voormalige kerk, krakers in een voormalig laboratorium, een museum in een voormalig godshuis: Noordoostpolder is aardig op dreef om nieuwe functies te geven aan oude gebouwen. En dat is een specialiteit op zich.

Her en der in Nederland staan oude gebouwen lang leeg. Het is een van de oorzaken van de 'verrommeling van het landschap'. Dat thema staat sinds een paar jaar op de agenda van zowel de landelijke als de plaatselijke politiek. Het Oversticht deed onderzoek naar 'leegstand' en daarmee de 'verrommeling' in Flevoland. En kwam tot de weinig verrassende conclusie dat het in de jongste provincie wel meevalt. Mét een nuance: Oversticht spreekt in een gisteren gepresenteerd rapport van een 'indicatie' en niet van een volledig overzicht.

Dat leegstand niet per se hoeft als een gebouw zijn oorspronkelijke functie verliest, dat maakt met name Noordoostpolder duidelijk. Kerken die leeg komen te staan doordat kerkgangers hun heil elders zoeken, krijgen nieuwe functies. Het museum in Nagele is daar één van. Maar ook de vele kerken die worden omgebouwd tot woonhuizen getuigen daarvan. Het Oversticht roemt de gemeente Noordoostpolder omdat die vroegtijdig nadacht over nieuwe functies voor boerenerven. Van de ongeveer 1800 oorspronkelijke boerenerven in Noordoostpolder zijn er nog maar duizend in gebruik als boerenerf. Honderden boerderijen hebben een nieuwe functie gevonden. Daarover berichtte de Stentor onlangs. In een groot aantal gevallen gaat het om 'gewoon' wonen. Maar Noordoostpolder maakte het mogelijk om er meer te mogen dan wat de oorspronkelijke agrarische bestemming voorschreef. Dat voorkomt leegstand, stelt het Oversticht.

Dat juist Noordoostpolder daarover nadacht, is niet zo vreemd. De gemeente is de oudste gemeente - op Urk na - van Flevoland. Urk zelf overigens is eerder gericht op sloop en nieuwbouw dan Noordoostpolder. Dat heeft alles te maken met de krappe ruimte waarmee Urk het moet doen. Punt van aandacht in het onderzoek van het Oversticht zijn de bedrijfsterreinen in Flevoland. De oudere bedrijventerreinen zijn niet meer van deze tijd, voldoen niet aan de wensen van ondernemers. En juist daar dreigt leegstand, weet het Oversticht: bedrijven - en gemeenten - richten zich op de nieuwe terreinen.

Flevoland moet vooral opletten dat haar nu nog relatief jonge gebouwen de cultuur-historische objecten van de toekomst kunnen zijn, waarschuwt Het Oversticht. Gemeenten moeten daarom niet te makkelijk besluiten tot sloop, vinden de onderzoekers.